

Sygn. akt V GC 680/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 sierpnia 2014 r

Sąd Rejonowy w Olsztynie Wydział V Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Iwona Nowak

Protokolant: aplikant Marcin Borodziuk

po rozpoznaniu w dniu 8 sierpnia 2014 r.

na rozprawie

sprawy z powództwa: (...) Sp. zo.o. Sp. k w O.

przeciwko: (...) Towarzystwo S.A. w V. (...) w W.

o zapłatę

I. Zasądza od pozwanego I. Towarzystwo (...) S.A. V. (...) w W. na rzecz powoda (...) Sp. zo.o. Sp. k w O. kwotę 2736 /dwa tysiące siedemset trzydzieści sześć / złotych z ustawowymi odsetkami od dnia 21 kwietnia 2013 roku do dnia zapłaty

II. Zasadza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 1054/ jeden tysiąc pięćdziesiąt cztery złote/ tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym kwotę 917 złotych tytułem kosztów zastępstwa procesowego.

SSR Iwona Nowak

Sygn. akt V GC 680/13

UZASADNIENIE

Powód (...) Sp. z o.o. Sp. k. w O. wniósł o zasądzenie od pozwanego (...) S.A. w W. kwoty 2.736,00 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 21 kwietnia 2013 roku do dnia zapłaty wraz z kosztami procesu, w tym kosztami zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu swojego roszczenia powód wskazał, że dochodzona pozwem kwota stanowi należne powodowi wynagrodzenie za wynajęcie pojazdu zastępczego P. M. – użytkownika samochodu marki A. (...) o nr rej. (...), należącego do (...) S.A. w W., który został uszkodzony w dniu 14 lutego 2013 roku na skutek przejazdu przez zniszczoną nawierzchnię jezdni. Zarządca drogi ubezpieczony był u pozwanego. P. M. dokonał cesji przysługującej mu wierzytelności w zakresie kosztów wynajmu pojazdu zastępczego. Powód wynajmował P. M. pojazd zastępczy w okresie od 26 lutego do 15 marca 2013 roku. Powód wystawił fakturę VAT na kwotę 2.736,00 zł netto, ponieważ poszkodowany prowadził działalność gospodarczą i jest zobowiązany do pokrycia należnego podatku VAT.

Pozwany (...) S.A. V. (...) w W. wniósł o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów procesu według norm przepisanych, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

W uzasadnieniu swojego stanowiska pozwany wskazał, że Miejski Zarząd Dróg i Mostów w O. – zarządca drogi, na której doszło do zdarzenia – posiada ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej u pozwanego. Zakwestionował

jednakże zarówno dochodzone przez powoda roszczenie z tytułu najmu pojazdu zastępczego co do zasady, jak i co do wysokości. W tym przedmiocie, pozwany podniósł trzy główne zarzuty. Po pierwsze, w ocenie pozwanego powód nie wykazał na czym dokładnie polegała wina ubezpieczonego w postaci działania lub zaniechania, mająca skutkować uszkodzeniem pojazdu uszkodzonego. Wskazał bowiem, że powód wywodzi odpowiedzialność zarządcy drogi z faktu zarządzania drogą, na której doszło do zdarzenia. Natomiast, w ocenie pozwanego powyższa okoliczność nie oznacza nieograniczonej odpowiedzialności za zdarzenia, które miały miejsce na drodze. W tym przedmiocie, pozwany podniósł, że zarządca dokonywał bieżących przeglądów dróg oraz remontów cząstkowych. Po stwierdzeniu pojedynczych ubytków na powierzchni przedmiotowej drogi oraz przy jej krawężniach zarządca niezwłocznie zlecił ich naprawę. W konsekwencji, w ocenie pozwanego, nie można postawić ubezpieczonemu zarzutu zaniedbania obowiązków w zakresie bieżącego utrzymywania stanu podległej mu infrastruktury. Po drugie, pozwany zakwestionował skuteczność przelewu wierzytelności o zapłatę oznaczonej sumy pieniężnej – kwoty szkody poniesionej przez najemcę pojazdu zastępczego (uszkodzonego), z uwagi na brak faktycznego poniesienia przez niego kosztów najmu pojazdu zastępczego. Po trzecie, w ocenie pozwanego, powód nie wykazał konieczności wynajmu pojazdu zastępczego przez uszkodzonego, w szczególności poprzez wskazanie, że uszkodzony nie miał możliwości wykorzystania innego pojazdu, który znajdował się w jego posiadaniu. Ponadto, pozwany podniósł, iż ewentualne koszty najmu pojazdu zastępczego powinny zostać pomniejszone o nieponiesione przez uszkodzonego koszty eksploatacji własnego pojazdu.

Sąd ustalił, co następuje:

W dniu 14 lutego 2013 roku, wskutek wjechania w wyrwę w jezdni przy ulicy (...) w O., doszło do uszkodzenia prawego przedniego koła samochodu marki A. (...) o nr rej. (...), użytkowanego przez do P. M., którego prawnym właścicielem jest (...) S.A. w W.. Zarządcą drogi, na której doszło do zdarzenia jest Miejski Zarząd Dróg i Mostów w O., ubezpieczony u pozwanego. W dniu zdarzenia P. M. prowadził działalność gospodarczą pod firmą (...) and C. P. M.. Ponadto, przedmiotowy samochód był ewidencjonowany w ramach jego działalności gospodarczej. Zgłoszenie szkody nastąpiło następnego dnia – 15 lutego 2013 roku.

(bezsporne: pozew – k. 2-3, odpowiedź na pozew – k. 33-37, wydruk z Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej Rzeczypospolitej Polskiej – k. 24, oświadczenie uszkodzonego z dnia 26 lutego 2013 roku – k. 10, pismo pozwanego z dnia 19 lutego 2013 roku – akta szkody 2013-33- (...), pełnomocnictwo (...) z dnia 22 lutego 2013 roku od (...) S.A. w W. – akta szkody 2013-33- (...))

W okresie od 26 lutego do 15 marca 2013 roku P. M. wynajmował od powoda pojazd zastępczy marki F. (...) o nr rej. (...). Pismem z 26 lutego 2013 roku P. M. poinformował pozwanego o wynajęciu pojazdu zastępczego przez okres likwidacji szkody.

(bezsporne: umowa krótkoterminowego najmu nr (...) z dnia 26 lutego 2013 roku – k. 18, upoważnienia dla pracowników powoda – k. 25-26, cennik najmu pojazdów funkcjonujący u powoda – k. 4-5, oświadczenie o wynajęciu samochodu zastępczego – k. 8, oświadczenie warsztatu – (...) Sp. z o.o. w O. – k. 11, zeznania świadka P. M. – k. 140-141)

W piśmie do pozwanego Miejski Zarząd Dróg i Mostów w O. wskazał, iż naprawa drogi przy ul. (...) została zlecona w dniu 31 stycznia 2013 roku. Natomiast do dnia zdarzenia Miejski Zarząd Dróg i Mostów w O. nie posiadał informacji o niebezpiecznych ubytkach na przedmiotowej drodze. Kolejna naprawa została zlecona w dniu 15 lutego 2013 roku, która została wykonana w dniu 16 lutego 2013 roku. Jednocześnie, w załączonej do powyższego pisma notatce służbowej z dnia 12 marca 2013 roku pracownik Miejskiego Zarządu Dróg i Mostów w O. poinformował pozwanego, w szczególności, że w dniu 15 lutego 2013 roku na ul. (...) stwierdzono powstanie pojedynczych ubytków w nawierzchni jezdni oraz przy jej krawężniach i zlecono naprawę oraz, że na odcinku jezdni, na którym powstała szkoda nie ustawiono żadnego oznakowania. Ponadto, stwierdzono, że w okresie wzmożonego powstawania ubytków w nawierzchni jezdni przeglądy dróg oraz remonty cząstkowe prowadzone są na bieżąco.

(bezsporne: pismo Miejskiego Zarządu Dróg i Mostów w O. – k. 40, notatka służbowa z dnia 12 marca 2013 roku – k. 41, polecenie wykonania remontu z 15 lutego 2013 roku, skierowane do (...) Sp. z o.o. w G. – k. 42, polecenie wykonania remontu z dnia 31 stycznia 2013 roku, skierowane do (...) Sp. z o.o. w G. – k. 43, dziennika objazdu dróg nr (...) / rok 2012 – k. 98-102, pismo (...) Sp. z o.o. w G. z dnia 12 czerwca 2014 roku wraz z załącznikiem – k. 149-151)

Naprawa uszkodzonego pojazdu została ukończona w dniu 15 marca 2013 roku. Poszkodowany P. M. odebrał swój samochód tego samego dnia i zwrócił powodowi pojazd zastępczy. Warsztat – spółka (...) Sp. z o.o. w O. oświadczyła, że wynajem auto zastępczego zawiera czas poświęcony na wymianę koła zamiast koła, między warsztatem a firmą ubezpieczeniową odnośnie wymiany felgi oraz czas poświęcony na naprawę felgi. Ponadto, warsztat naprawiający uszkodzoną felgę aluminiową – W. Sp. j. wskazał okres, w którym była ona udostępniona do naprawy. Stwierdził także, że przedmiotową felgę można uznać za ponadstandardową.

(bezsporne: umowa krótkoterminowego najmu nr (...) z dnia 26 lutego 2013 roku – k. 18, historia naprawy pojazdu uszkodzonego w wyniku wypadku drogowego – k. 12, historia naprawy A. (...) P. M. z dnia 17 stycznia 2014 roku wraz z załącznikami – k. 85-89, zeznania świadka T. W. – k. 124-125, pismo spółki (...), j. z dnia 11 lutego 2014 roku – k. 116, zeznania świadka P. M. – k. 140-141)

W dniu 15 marca 2013 roku powód wystawił fakturę VAT nr (...) na kwotę 2.736,00 zł netto tytułem wynajmu krótkoterminowego za okres od 26 lutego do 15 marca 2013 roku. W przypadku przedmiotowej faktury VAT przyjęto stawkę za dzień wynajmu pojazdu zastępczego w wysokości 152,00 zł netto.

(bezsporne: faktura VAT nr (...) – k. 17)

Ponadto, w dniu 15 marca 2013 roku P. M. zawarł z powodem umowę przelewu wierzytelności w wysokości 2.736,00 zł przysługującej mu względem pozwanego z tytułu odpowiedzialności na podstawie obowiązkowego ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych w związku ze szkodą komunikacyjną z dnia 14 lutego 2013 roku powstałą w wyniku wjazdu w dziurę na ul. (...). O dokonanej cesji pozwany został poinformowany pismem z tego samego dnia.

(bezsporne: cesja wierzytelności z dnia 23 października 2013 roku – k. 19, zawiadomienie o cesji wierzytelności z dnia 15 marca 2013 roku – k. 14, upoważnienie dla pracownika powoda – k. 26)

Pismem z dnia 18 marca 2013 roku powód skierował do pozwanego wezwanie do zapłaty zgodnie z wystawioną fakturą VAT.

(bezsporne: pismo powoda – k. 15-16)

Pismem z dnia 8 kwietnia 2013 roku pozwany zawiadomił poszkodowanego o odmowie wypłaty odszkodowania z uwagi na brak odpowiedzialności Miejskiego Zarządu Dróg i Mostów w O. za powstałą szkodę. Pozwany podniósł, że z uwagi na zlecenie wykonania remontu częściowego, w tym ubytku, który spowodował uszkodzenie prawego przedniego koła samochodu użytkowanego przez poszkodowanego, brak jest podstaw do uznania odpowiedzialności Miejskiego Zarządu Dróg i Mostów w O. za zaistniałe zdarzenie. Jednocześnie, pozwany zaznaczył, iż do stwierdzenia odpowiedzialności prawnej sprawy należy wykazać na czym polegało zaniedbanie lub działanie sprawcy powodujące powstanie szkody, co nie zostało wykazane przez poszkodowanego.

(bezsporne: pismo pozwanego z dnia 8 kwietnia 2013 roku – k. 39)

Pismem z dnia 16 maja 2013 roku spółka (...) Sp. z o.o. w G. poinformowała poszkodowanego, że nie znajduje podstaw do wypłaty odszkodowania. W uzasadnieniu wskazano, że spółka otrzymała zlecenie naprawy ul. (...) w dniu 31 stycznia 2013 roku, które wykonała w dniu 2 lutego 2013 roku. Kolejne zlecenia otrzymała natomiast w dniu 15 lutego i jest w nim zaznaczony ubytek nawierzchni, który przyczynił się do faktu wystąpienia szkody. W konsekwencji, w ocenie spółki odpowiedzialność za stan nawierzchni w dniu 14 lutego 2013 roku ponosi Miejski Zarząd Dróg i Mostów w O..

(bezsporne: pismo od (...) Sp. z o.o. w G. z dnia 16 maja 2013 roku – k. 44)

Pismem z dnia 12 czerwca 2014 roku spółka (...) Sp. z o.o. w G. wskazała, że w dniach 13 i 14 lutego 2013 roku nie wykonywała naprawy ubytków nawierzchni z ul. (...) z uwagi na brak zlecenia. Zlecenie naprawy przedmiotowej drogi otrzymała w dniu 15 lutego 2013 roku – naprawa została wykonana w dniu 16 lutego 2013 roku.

(bezsporne: pismo spółki (...) Sp. z o.o. w G. z dnia 12 czerwca 2014 roku wraz z załącznika – k. 149-151)

Sąd zważył, co następuje:

W świetle zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego oraz na podstawie poczynionych ustaleń roszczenie powoda zasługiwało na uwzględnienie w całości.

Dokonując powyższego rozstrzygnięcia Sąd oparł się na dokumentach przedłożonych przez strony, których prawdziwości nie kwestionowano, aktach szkody 2013-33- (...) oraz zeznaniach świadków T. W. (k. 124-125) i P. M. (k. 140-141). Sąd dał wiarę powołanym w sprawie świadkom, albowiem ich zeznania były niesprzeczne i logiczne. Sąd w głównej mierze oparł się jednak na zeznaniach świadka P. M. albowiem jako poszkodowany w związku ze zdarzeniem z dnia 15 lutego 2013 roku miał najszerszą wiedzę o faktach przedmiotowo istotnych, a złożone przez niego zeznania były w tym zakresie logiczne i racjonalne.

W sprawie niniejszej pozwany nie kwestionował jedynie przedstawionego przez powoda stanu faktycznego sprawy co do zasady. Natomiast, zakwestionował swoją odpowiedzialność z tytułu ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej zarządcy drogi, na której doszło do zdarzenia – Miejski Zarząd Dróg i Mostów w O., z uwagi na nie wykazanie przez powoda spełnienia jednej z przesłanek odpowiedzialności odszkodowawczej wynikającej z art. 415 Kodeksu cywilnego – działania lub zaniechania zarządcy drogi wynikającego ze skonkretyzowanych przepisów prawa. W tym zakresie, pozwany podniósł również, że Miejski Zarząd Dróg i Mostów w O. dokonywał bieżących przeglądów dróg oraz remontów cząstkowych, co uniemożliwia postawienie temu podmiotowi zarzutu zaniedbania jego obowiązków dotyczących bieżącego utrzymywania stanu podległej mu infrastruktury. Spór między stronami dotyczył także kwestii bezskuteczności przelewu wierzytelności o zapłatę oznaczonej sumy pieniężnej – kwoty szkody poniesionej przez najemcę pojazdu zastępczego, z uwagi na brak faktycznego poniesienia przez poszkodowanego kosztów najmu pojazdu zastępczego. Pozwany kwestionował również wysokość dochodzonego przez powoda roszczenia z tytułu najmu pojazdu zastępczego, a w związku z tym – czas trwania najmu oraz wysokość dziennej stawki najmu pojazdu zastępczego (152,00 zł netto). Ponadto, pozwany podniósł, iż ewentualne koszty najmu pojazdu zastępczego powinny zostać pomniejszone o nieponiesione przez poszkodowanego koszty eksploatacji własnego pojazdu.

Zgodnie z art. 805 § 1 i § 2 pkt. 1 k.c., przez umowę ubezpieczenia ubezpieczyciel zobowiązuje się, w zakresie działalności swego przedsiębiorstwa, spełnić określone świadczenie w razie zajścia przewidzianego w umowie wypadku, a ubezpieczający zobowiązuje się zapłacić składkę. Świadczenie ubezpieczyciela polega w szczególności na zapłacie przy ubezpieczeniu majątkowym - określonego odszkodowania za szkodę powstałą wskutek przewidzianego w umowie wypadku. Stosownie do treści art. 822 § 1 k.c., przez umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ubezpieczyciel zobowiązuje się do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, wobec których odpowiedzialność za szkodę ponosi ubezpieczający albo ubezpieczony.

Wobec powyższego, w pierwszej kolejności należało odnieść się do argumentów podnoszonych przez pozwanego w kwestii bezskuteczności przelewu wierzytelności o zapłatę oznaczonej sumy pieniężnej – kwoty szkody poniesionej przez najemcę pojazdu zastępczego, z uwagi na brak faktycznego poniesienia przez poszkodowanego kosztów najmu pojazdu zastępczego. Analizując ich treść Sąd nie podzielił wywodów pozwanego w tym przedmiocie.

W kwestii skuteczności przelewu roszczeń odszkodowawczych za wydatki poniesione na najem pojazdów zastępczych wypowiedział się Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 17 listopada 2011 roku, sygn. akt III CZP 05/11 (Lex nr 1011468). W ocenie Sądu, z analizy przedmiotowej uchwały wynikają, z punktu widzenia niniejszej sprawy, dwa istotne wnioski. Po pierwsze, sama utrata możliwości korzystania z pojazdu mechanicznego nie jest szkodą majątkową. Szkodą

majątkową jest natomiast zobowiązanie powstałe z tytułu umowy najmu pojazdu zastępczego – czynsz najmu za okres naprawy uszkodzonego pojazdu. Oznacza to, że z chwilą wystawienia przez powoda faktury VAT nr (...) na kwotę 2.736,00 zł netto tytułem wynajmu krótkoterminowego za okres od 26 lutego do 15 marca 2013 roku powstała szkoda majątkowa poszkodowanego P. M.. Po drugie, zdaniem Sądu oraz przeciwnie do stanowiska pozwanego, z omawianej uchwały Sądu Najwyższego nie wynika, że warunkiem powstania odpowiedzialności ubezpieczyciela na podstawie umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z tytułu kosztów najmu pojazdu zastępczego, jest konieczność faktycznego poniesienia przez poszkodowanego przedmiotowych kosztów najmu, tj. wymóg rzeczywistego zapłacenia umówionego czynszu najmu na rzecz wynajmującego. W konsekwencji, w ocenie Sądu, przelew wierzytelności przez poszkodowanego w wysokości 2.736,00 zł przysługującej mu względem pozwanego z tytułu odpowiedzialności na podstawie ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej zarządcy drogi był skuteczny.

Uznawszy cesję wierzytelności za skuteczną Sąd przyjął, że podstawę odpowiedzialności pozwanego stanowią przepisy art. 805 § 1 i § 2 pkt 1 k.c., art. 817 § 1 k.c. i art. 822 § 1 i § 2 k.c.

W drugiej kolejności wskazać należy, że Sąd orzekający w niniejszej sprawie nie podzielił zarzutu pozwanego co do tego, że powód nie wykazał na czym dokładnie polegała wina ubezpieczonego – Miejski Zarząd Dróg i Mostów w O. – w postaci działania lub zaniechania, mająca skutkować uszkodzeniem pojazdu poszkodowanego, a także, że nie można postawić ubezpieczonemu zarzutu zaniedbania obowiązków w zakresie bieżącego utrzymywania stanu podległej mu infrastruktury. W ocenie pozwanego, do odpowiedzialności zarządcy drogi – Miejskiego Zarządu Dróg i Mostów w O. – powód zobowiązany był do wykazania łącznego wystąpienia następujących przesłanek:

- a) zaistnienia szkody;
- b) działania lub zaniechania zarządcy drogi wynikającego ze skonkretyzowanych przepisów prawa;
- c) wykazanie adekwatnego związku przyczynowego pomiędzy powstaniem szkody, a czynem zabronionym oraz winą sprawcy szkody; oraz
- d) wina sprawcy.

W celu ustalenia ewentualnej odpowiedzialności zarządcy drogi, a w konsekwencji pozwanego, Sąd dokonał analizy czy w niniejszej sprawie wystąpiły wszystkie powyższe przesłanki.

Odnosząc się do punktu a) powyżej, należy wskazać, że przesłanka zaistnienia szkody jest bezsporna – w dniu 14 lutego 2013 roku, wskutek wjechania w wyrwę w jezdni przy ulicy (...) w O., doszło do uszkodzenia prawego przedniego koła samochodu poszkodowanego.

Natomiast, w przedmiocie punktu b), Sąd nie zgodził się ze stanowiskiem pozwanego. Po pierwsze, w tym przedmiocie należy odnieść się do wyroku Sądu Najwyższego z dnia 13 lutego 2004 roku, sygn. akt IV CK 40/03 (Lex nr 151636), w którym stwierdzono, że przesłanką odpowiedzialności na podstawie przepisu art. 415 k.c. jest w pierwszej kolejności bezprawność działania lub zaniechania sprawcy, rozumiana jako naruszenie przepisów prawa lub zasad współżycia społecznego. Chodzi przy tym o naruszenie norm powszechnie obowiązujących, jako reguł postępowania wyznaczonych przez nakazy i zakazy wynikające z norm prawa pozytywnego w szczególności prawa cywilnego, karnego administracyjnego, bankowego itp. Natomiast, Sąd Apelacyjny w Szczecinie w wyroku z dnia 11 lutego 2014 roku, sygn. akt I ACa 835/13 (Lex nr 1455643), podkreślił, że mylne jest zapatrywanie, iż na gruncie odpowiedzialności deliktowej z art. 415 k.c. konieczne jest wskazanie konkretnego przepisu prawa, który miałby zostać naruszony przez pozwaną, gdyż wystarczające jest wykazanie naruszenia powszechnie uznanych reguł pozanormatywnych. W kontekście powyższych wyroków, Sąd stanął na stanowisku, że powód nie miał obowiązku wykazywać, na czym konkretnie polegała wina ubezpieczonego – Miejskiego Zarządu Dróg i Mostów w O. – w postaci działania lub zaniechania, mającym skutkować uszkodzeniem samochodu poszkodowanego. Jednocześnie, pozwany podniósł, że powód wywodzi odpowiedzialność zarządcy drogi z samego faktu zarządzania przedmiotową drogą. Analiza przepisów ustawy z dnia 21 marca 1985 roku o drogach publicznych wskazuje, iż do podstawowych obowiązków ciążących na

zarządcach dróg należy szeroko rozumiany obowiązek wykonywania ogółu prac remontowych i zabezpieczających przywracających pierwotny stan nawierzchni oraz bieżących robót konserwacyjnych, porządkowych i innych, których celem jest poprawa i zwiększenie bezpieczeństwa ruchu. Na takim stanowisku stanął także Sąd Najwyższy, który w wyroku z dnia 25 września 1980 roku, sygn. akt II CR 316/80 (Lex nr 2609) uznał, że drogi publiczne muszą być utrzymane w stanie wykluczającym narażenie ich użytkowników na wypadek, pozostający w wyłącznym i bezpośrednim związku przyczynowym z korzystaniem z nich. W tym kontekście, pozwany dostrzegł brak spełnienia niniejszej przesłanki z uwagi na dokonywanie przez Miejski Zarząd Dróg i Mostów w O. bieżących przeglądów dróg oraz remontów cząstkowych, a także na brak faktycznej i obiektywnej możliwości wykonywania działań kontrolnych w sposób ciągły. Nie sposób się nie zgodzić z drugą okolicznością co do zasady. Nie mniej jednak, w ocenie Sądu, z uwagi porę zimową, działania kontrolne powinny być prowadzone na bieżącą, gdyż jest to okres wzmożonego powstawia ubytków w nawierzchni jezdni. Taki też wniosek wynika wprost z notatki służbowej Miejskiego Zarządu Dróg i Mostów w O. (k. 41). Natomiast, ze zebranego materiału dowodowego – dziennik objazdu dróg (k. 98-102) wynika, że ul. (...) została skontrolowana w odstępie około 2 tygodni, przy czym druga kontrola miała miejsce dopiero w dniu 15 lutego 2013 roku (następnego dnia po dniu zaistnienia szkody). Dalsza analiza omawianego dziennika prowadzi do wniosku, że kontrole dróg nie odbywały się codziennie, a w niektórych przypadkach kontrola ograniczała się do wyłącznie do dwóch ulic. Jednocześnie, pozwany nie przedstawił dalszych dowodów świadczących o większej częstotliwości kontroli jezdni przy ul. (...). W konsekwencji, Sąd uznał, iż Miejski Zarząd Dróg i Mostów w O. dokonał wyłącznie dwukrotnej kontroli przedmiotowej ulicy, po których zlecił dokonanie odpowiednich napraw. Jednakże, w ocenie Sądu, wpływ aury – pora zimowa, znaczny upływ czasu pomiędzy każdą z kontroli – około 2 tygodni oraz zlecenie drugiej naprawy dopiero w dniu 15 lutego 2013 roku, łącznie powodują, iż nie wystąpiły okoliczności uwalniającego zarządcę drogi spod zarzutu zaniechania (zaniedbania) jego generalnego obowiązku utrzymywania drogi w należytych stanie. Tym samym, Sąd uznaje niniejszą przesłankę za spełnioną.

Odnosząc się do przesłanki przedstawionej w punkcie c) powyżej, Sąd także uznaje ją za spełnioną. Mając na uwadze powyżej przedstawione okoliczności, w ocenie Sądu, istnieje adekwatny związek przyczynowy pomiędzy czynem zabronionym – zawinionym zaniechaniem, a zaistnieniem szkody.

W kontekście czwartej, ostatniej przesłanki Sąd podziela stanowisko Sądu Najwyższego w wyroku z dnia 12 czerwca 2002 roku, sygn. akt III CKN 694/00 (Lex nr 79845), odnoszące się w tym wyroku do notariuszy, ale mające także zastosowanie w niniejszej sprawie (do zarządców dróg), że w przypadku podmiotu, który jest zobowiązany przy wykonywaniu swoich obowiązków do "szczególnej staranności", naruszenie tych obowiązków musi być wprawdzie zawinione (art. 415 k.c.), jednakże zważywszy na abstrakcyjną ocenę niedbalstwa (art. 355 § 1 k.c.) oraz zawodowy charakter działalności takiego podmiotu (art. 355 § 2 k.c.) sam fakt ich naruszenia przesądza z reguły o winie, co najmniej w postaci niedbalstwa. W konsekwencji powyższego stanowiska, Sąd uznaje również niniejszą przesłankę za spełnioną.

Odnosząc się natomiast do kwestionowanej przez pozwanego wysokości roszczenia powoda należy wskazać, iż na wysokość przedmiotowego roszczenia wpływ miały zarówno stawka najmu pojazdu zastępczego oraz czas najmu tego pojazdu. Jednocześnie, pokreślić należy, iż w kwestii zasadności ponoszenia kosztów wynajmu pojazdu i ich związku ze szkodą w pojeździe wypowiedział się Sąd Najwyższy, rozwiewając tym samym wątpliwości sądów powszechnych oraz zakładów ubezpieczeń przystępujących do likwidacji szkody. Zgodnie z art. 361 k.c. zobowiązany do odszkodowania ponosi odpowiedzialność tylko za normalne następstwa działania lub zaniechania, z którego szkoda wynikła. W powyższych granicach, w braku odmiennego przepisu ustawy lub postanowienia umowy, naprawienie szkody obejmuje straty, które poszkodowany poniósł, oraz korzyści, które mógłby osiągnąć gdyby mu szkody nie wyrządzono. Sąd Najwyższy, w uchwale z dnia 17 listopada 2011 roku, sygn. akt III CZP 5/2011 (Lex nr 1011468), jednoznacznie wskazał, że odpowiedzialność ubezpieczyciela z tytułu umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych za uszkodzenie albo zniszczenie pojazdu mechanicznego obejmuje celowe i ekonomicznie uzasadnione wydatki na najem pojazdu zastępczego.

W przedmiocie stawki najmu pojazdu zastępczego uznać należało, że zarzut pozwanego nie zasługuje na uwzględnienie. Jak w sprawie ustalono, poszkodowany był użytkownikiem samochodu marki A. (...) (segment D grupa

premium). Co do zasady, uszkodzony mógł wynająć pojazd zastępczy tej samej klasy co samochód uszkodzony. Natomiast, uszkodzony wynajął samochód marki F. (...) (segment C), czyli pojazd klasy niższej. Przyjęta przez powoda stawka wynika zaś z dołączonego do umowy cennika, a jej wysokość odpowiada przeciętnym stawkom najmu podobnej klasy pojazdów w rejonie (...). Sądowi wiadomo bowiem z urzędu, na podstawie podobnych spraw i sporządzonych w ich toku opiniach biegłych sądowych, że stawka 152,00 zł netto za wynajęcie pojazdu zastępczego marki F. (...) mieści się w średnich stawkach wypożyczalni pojazdów w O.. Dodatkowo wskazać należy, że wysokość dochodzonej dziennej stawki czynszu najmu pojazdu zastępczego powód wykazał dołączoną do pozwu fakturą VAT, stanowiącą materialny dowód dochodzonego przez niego roszczenia.

Natomiast, w przedmiocie okresu najmu od 26 lutego do 15 marca 2013 roku wskazać należy, że i w tym, zakresie Sąd nie dopatrzył się jakichkolwiek nieprawidłowości. Czas najmu przy uszkodzeniu częściowej powinien być wyznaczony rzeczywistym okresem naprawy pojazdu, tj. okresem, w którym uszkodzony pojazd, w normalnym toku, mógł zostać naprawiony z uwzględnieniem czynności procesu likwidacji szkody. Nie można bowiem kierować się wyłącznie tzw. technologicznym czasem naprawy pojazdu w przypadku, gdy pojazd faktycznie przebywał w zakładzie naprawczym dłużej. Nie uwzględnia on przykładowo czasu poświęconego na wymianę korespondencji pomiędzy uszkodzonym a pozwanym odnośnie zmiany kwalifikacji felgi, co miało miejsce w niniejszej sprawie. W ocenie Sądu przez „normalny tok” należy rozumieć sytuację idealną – taką, w której ubezpieczyciel zatwierdza przedstawiony przez warsztat kosztorys, w tym stawkę roboczogodziny oraz zakres naprawy, przed podjęciem jakichkolwiek czynności naprawczych. W konsekwencji, za „normalny tok” nie można uznać sytuacji, która wystąpiła w niniejszej sprawie. Dodatkowo wskazać należy, że czas najmu pojazdu zastępczego został wykazany dołączoną do pozwu fakturą VAT oraz historią naprawy pojazdu uszkodzonego w wyniku wypadku drogowymi, a także złożoną do akt sprawy przez spółkę (...) Sp. z o.o. w O. historię naprawy A. (...) P. M., stanowiącymi materialny dowód dochodzonego przez powoda roszczenia. Przedmiotowe dokumenty prywatne nie wzbudziły wątpliwości Sądu co do ich autentyczności. Ponadto, pozwany nie przedstawił jakiegokolwiek dowodu, który kwestionowałby jego autentyczność. Wobec powyższego, w ocenie Sądu czas naprawy, należało uznać za normalny.

Sąd w pełni podziela także wyrażaną wielokrotnie w orzecznictwie jak i przez przedstawicieli doktryny zasadę, że w wypadku pozbawienia właściciela możliwości korzystania z własnego, uszkodzonego pojazdu, ten uprawniony jest do wynajęcia pojazdu zastępczego, którego koszt stanowi szkodę, podlegającą naprawieniu przez ubezpieczyciela sprawcy szkody. Zgodzić się należy również z faktem, że korzystanie przez uszkodzonego z własnego pojazdu mechanicznego nie może być odtworzone przez wykorzystanie środków komunikacji publicznej, są to bowiem odmienne sposoby korzystania z rzeczy. Samochód w sposób bardziej wszechstronny i funkcjonalny zaspokaja potrzeby życiowe właściciela. Korzystanie z niego stało się obecnie standardem cywilizacyjnym i taka jego funkcja będzie się umacniać.

Ponadto, z zebranego materiału dowodowego wynika, że pojazd zastępczy potrzebny był uszkodzowanemu do prowadzenia działalności gospodarczej. Fakt wynajmowania pojazdu zastępczego dla dalszego prowadzenia działalności gospodarczej, w sytuacji, gdy pojazd uszkodzony służył uszkodzowanemu w takim właśnie celu, należy ocenić jako prawidłowe zachowanie się osoby prowadzącej taką działalność. Na marginesie można przy tym zauważyć, że to właśnie rezygnacja z wynajęcia pojazdu zastępczego i zawieszenie prowadzonej działalności można by oceniać jako zachowanie się uszkodzowanego prowadzące do powiększenia rozmiaru szkody. Nie sposób bowiem wykluczyć, że dochody utracone w wyniku zawieszenia działalności gospodarczej przewyższyłyby koszty wynajęcia pojazdu. Normalnym następstwem zniszczenia pojazdu służącego uszkodzowanemu do prowadzenia działalności gospodarczej jest konieczność wynajęcia pojazdu zastępczego w celu kontynuowania takiej działalności (tak: Sąd Najwyższy w uzasadnieniu wyroku z dnia 18 marca 2003 roku, sygn. akt IV CKN 1916/2000, LEX nr 462953).

Na marginesie należy dodać, że z dokumentów akt szkody 2013-33- (...) wynika, iż pozwany wiedział o ewentualnym zamiarze wynajmu pojazdu zastępczego przez uszkodzowanego (zlecenie – D. M.). Natomiast, z zebranego materiału dowodowego nie wynika, aby pozwany poinformował uszkodzowanego, jakoby nie godziły się na poniesienie jakichkolwiek kosztów najmu.

Odnosząc się natomiast do zarzutu pozwanego, iż ewentualne koszty najmu pojazdu zastępczego powinny zostać pomniejszone o nieponiesione przez poszkodowanego koszty eksploatacji własnego pojazdu, uznać należało, że nie zasługuje on na uwzględnienie.

Zgodnie z podzielanymi przez Sąd tezami z orzecznictwa Sądu Najwyższego, „faktów tworzących prawo powinien w zasadzie dowieść powód; dowodzi on również fakty uzasadniające jego odpowiedź na zarzuty pozwanego. Strona pozwana dowodzi fakty uzasadniające jej zarzuty przeciwko roszczeniu powoda; faktów tamujących oraz niweczących powinien dowieść przeciwnik tej strony, która występuje z roszczeniem, czyli z zasady strona pozwana” (tak: Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 16 grudnia 2003 roku, sygn. akt II CK 318/2002, LEX nr 276331).

Tymczasem, w toku niniejszego procesu pozwany nie wskazał dowodów, na których oparł powyżej przedstawiony zarzut. Skoro pozwany podnosi, że koszty najmu pojazdu zastępczego powinny zostać pomniejszone o nieponiesione przez poszkodowanego koszty eksploatacji własnego pojazdu, winien tę okoliczność – wysokość przedmiotowych kosztów udowodnić. W myśl art. 232 k.p.c., strony są obowiązane wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne. Jednocześnie, obowiązek wykazania powyższej okoliczności wynika z art. 6 k.c. oraz art.14 ust. 3 ustawy z dnia 22 maja 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych, który nakłada na zakład ubezpieczeń obowiązek poinformowania osoby występującej z roszczeniem o okolicznościach oraz podstawie prawnej uzasadniającej częściową odmowę wypłaty odszkodowania, jeżeli odszkodowanie przysługuje w innej wysokości niż określona w zgłoszonym roszczeniu.

Mając na uwadze powyższe okoliczności, na podstawie art. 805 § 1 i § 2 pkt 1 k.c., art. 817 § 1 k.c. i art. 822 § 1 i § 2 k.c. orzeczono jak w pkt. I wyroku.

O kosztach orzeczono na zasadzie art. 98 § 1 k.p.c. zgodnie z którym strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu). Powód poniósł koszty pełnomocnika (900 zł) zgodnie z § 6 pkt. 3 w zw. z § 2 pkt. 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych i ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (tekst jednolity: Dz. U. 2013, poz. 490), opłatę skarbową (17 zł), opłatę od pozwu (137 zł), co daje w sumie kwotę 1.054 zł. Skoro zatem powód wygrał niniejszy proces w całości, to należy się mu pełny zwrot kosztów, o czym orzeczono w pkt. II wyroku.

SSR Iwona Nowak

ZARZĄDZENIE

1. odnotować;
2. odpis uzasadnienia doręczyć pełn. pozwanego;
3. z apelacją lub za 21 dni;

O., dnia 29 sierpnia 2014 roku